

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія з юридичних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Фахового коледжу
ЗВО «Університет Короля Данила»
Володимир ЯСЛИК

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕТИЧНІ СТАНДАРТИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Галузь знань : *К Безпека та оборона*

Спеціальність: *К 9 Правоохоронна діяльність*

Освітньо-професійна програма *«Правоохоронна діяльність»*

Освітньо-професійний ступінь — *фаховий молодший бакалавр*

Статус дисципліни — *обов'язкова*

Мова викладання, навчання та оцінювання — *українська*

Розробник:

ЗАГУРСЬКИЙ Олександр Богданович – викладач циклової комісії з юридичних дисциплін, спеціаліст вищої категорії

**Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії
з юридичних дисциплін**

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Голова циклової комісії

Світлана ХОДАК

Схвалено методичною радою

Фахового коледжу

ЗВО «Університет Короля Данила»

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Голова методичної ради

Олег КЛЮЧ

ВСТУП

Вивчення етичних стандартів професії правоохоронця є не менш важливим, ніж вивчення законодавства, тому що правоохоронні органи мають велику відповідальність за збереження порядку та безпеки громадян. Здобувачі повинні бути добре обізнані щодо своїх обов'язків, знати, як діяти в складних етичних ситуаціях та розуміти, як їх дії можуть впливати на громадську думку та імідж правоохоронних органів в цілому. Навички та знання, отримані в результаті вивчення цієї дисципліни, допоможуть майбутнім правоохоронцям краще розуміти етичні вимоги професії та виконувати свої обов'язки відповідно до них. Це дозволить їм бути ефективними та етичними партнерами для громадян, які очікують від правоохоронців чесності, професіоналізму та захисту їх прав.

Метою вивчення дисципліни є сприяння становленню сучасного висококваліфікованого працівника поліції; формування та розвиток правових знань здобувачів вищої освіти, уміння аналізувати нормативно-правові акти, що містять деонтологічні вимоги; виробляти навички самостійно застосовувати отримані знання при оцінці конкретної ситуації; формувати ціннісні орієнтири здобувачів вищої освіти відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, справедливості, поваги до особистості; виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та значення поліцейської діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формувати у працівників поліції правову свідомість, професійні та особисті якості, правильного сприйняття складних ситуацій на зразок наявного конфлікту інтересів.

Предмет навчальної дисципліни. Предметом навчальної дисципліни «Етичні стандарти правоохоронної діяльності» є сукупність морально-етичних принципів, норм, цінностей і стандартів професійної поведінки працівників правоохоронних органів, а також механізми їх практичної реалізації у процесі виконання службових обов'язків, здійснення правозастосовної, превентивної та комунікативної діяльності. Дисципліна охоплює теоретико-правові, філософсько-етичні та прикладні аспекти формування професійної етики правоохоронців, питання дотримання прав людини, доброчесності, службової культури, антикорупційної поведінки, а також роль етичних стандартів у підвищенні довіри громадськості до правоохоронної системи.

Завдання навчальної дисципліни.

- формування у здобувачів освіти як майбутніх працівників правоохоронних органів знань, вмінь та навичок, які відповідають професійно-кваліфікаційним характеристикам основних посад працівників правоохоронних органів та завданням, які ставляться перед органами кримінальної юстиції на сучасному етапі розвитку українського суспільства;
- засвоєння базових характеристик професійної та корпоративної етики;
- вироблення навичок застосовувати систему моральних принципів під час виконання обов'язків;
- виховання у студентів гуманного ставлення до людей почуття відповідальності і нетерпимого ставлення до проявів моральної деформації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- поняття, об'єкт та предмет професійної етики правоохоронної діяльності;
- характеристику поліцейської діяльності;
- вимоги до представників правоохоронних органів на різних етапах розвитку української державності;
- основні принципи поліцейської етики;
- основні етичні категорії та їх місце у формуванні ціннісних орієнтацій професійної діяльності правоохоронця;
- вимоги основних нормативно-правових актів у сфері моралі та етики;

- зміст та особливості етичних стандартів у правоохоронній діяльності;
- моральну специфіку здійснюваної правоохоронної діяльності;
- службовий етикет правоохоронця;
- особливості психологічної, естетичної та комунікативної культури правоохоронця;
- сутність морально-професійних деформацій у службовій діяльності та шляхи їх подолання;
- особливості морально-етичних відносин у службовому колективі;
- підстави та види юридичної відповідальності за порушення професійних обов'язків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти повинні **вміти**:

- застосовувати знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- приймати обґрунтовані рішення; здатність працювати в команді;
- реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		
		Денна форма Заочна форма
Курс		1
Семестр		1 3
Кількість кредитів ECTS		3 (90 год.)
Аудиторні навчальні заняття (год)	лекції	
	практичні	32 8
Самостійна робота		58 82
Форма підсумкового контролю		Залік

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Пререквізити	Постреквізити
	Організація судових та правоохоронних органів
	Адвокатура та адвокатська діяльність
	Кримінальне процесуальне право

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальна дисципліна «Етичні стандарти правоохоронної діяльності» згідно з освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність»

Результати навчання	Код та назва компетентності
РН4. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології для вирішення професійних задач.	ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
РН 8. Розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності.	СК 1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності, дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави.

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі ЗВО «Університет Короля Данила», студенти зобов'язані виконувати вимоги освітньо-професійної програми й навчального плану, дотримуватися графіка освітнього процесу.

ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту університету, Положення про Фаховий коледж та Положення про організацію освітнього процесу. Студент повинен приходити на заняття без запізнь. Про початок і закінчення занять інформує розклад, доступний в електронному чи паперовому вигляді, а також дзвінок. Кожен студент має виявляти наполегливість, старанність, зацікавлення, дискувати, ставити запитання, активно працювати на заняттях. Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися навчальної етики, ставитися одне до одного з повагою, бути уважними та дотримуватися дисципліни й часових вимог освітнього процесу.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

На початку вивчення курсу викладач ознайомлює студентів з основними пунктами Положення про академічну доброчесність, відповідно до якого здійснюється освітній процес. Під час виконання творчих робіт, письмових тестових або практичних завдань студенти спираються тільки на власні знання, не використовуючи інших джерел інформації, крім випадків, коли пошук додаткової інформації є умовою виконання завдання, про що попередньо повідомляє викладач.

ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРОПУЩЕНИХ ЗАНЯТЬ

Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані впродовж трьох тижнів після пропуску. Студенти відпрацьовують пропущені заняття згідно з графіком відпрацювань викладача. Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох тижнів від дня пропуску. У випадку недотримання цієї норми, замість н в журналі буде виставлено 1 (один бал) без права перездачі. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує завдання, виконані під час відпрацювання після консультації викладача (за потреби). Усі завдання, передбачені програмою, повинні бути виконані у встановлений термін.

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ (ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ)

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відбувається відповідно до Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати навчання	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
РН4. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології для вирішення професійних задач.	пояснювально-ілюстративний метод; інтерактивні методи навчання бесіда, бесіда-діалог, мозковий штурм, рольові і ділові ігри	залік
РН 8. Розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності.	пояснювально-ілюстративний метод; інтерактивні методи навчання бесіда, бесіда-діалог, мозковий штурм, рольові і ділові ігри	залік

ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Система оцінювання результатів навчання студентів за освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність» здійснюється відповідно до Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового Коледжу ЗВО «Університету Короля Данила». Кожен вид контролю передбачений з урахуванням результатів навчання.

Поточний контроль – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на семінарських заняттях. Оцінювання здійснюється за національною 12-бальною шкалою. Фіксація поточного контролю здійснюється в Електронному журналі

обліку успішності академічної групи на підставі 12-бальної шкали. У разі відсутності студента на занятті виставляється н. За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 100-бальну шкалу згідно нижченаведеної таблиці. Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість н в журналі буде виставлено 1 (один бал) без права перездачі.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 60% аудиторних занять. До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни. Підсумковий контроль знань проводиться у формі диференційованого заліку у вигляді комп'ютерного тестування. Тестування відбувається в комп'ютерних лабораторіях навчального закладу (або в особливих випадках – дистанційно) з використанням програми Moodle і передбачає проходження тесту з 30 різного рівня складності впродовж 20 хвилин. За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 19 балів і менше, вважаються такими, що не склали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу. Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю

Студенти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційної сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації коледжу не пізніше одного робочого дня після сесії. Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Студенти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку. Самоконтроль проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань. Поточний контроль самостійної роботи передбачає усну відповідь, 7 написання доповіді та виступ, есе, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Самоконтроль проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань. Поточний контроль самостійної роботи передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, есе, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Шкала в балах	Оцінка шкали ECTS	Національна шкала
90-100 балів	A	10-12 («відмінно»)
83-89 балів	B	9 («дуже добре»)
75-82 бали	C	7-8 («добре»)
67-74 бали	D	6 («задовільно»)
60-66 балів	E	4-5 («достатньо»)
35-59 балів	FX	3 («незадовільно»)

0-34 бали	F	1-2 («неприйнятно»)
-----------	---	---------------------

При цьому, оцінки повинні відповідати таким критеріям:

«неприйнятно»:

1 бал – випадкові фрагментарні знання, відсутність логіки; не орієнтується ні в теорії, ні в практичних етичних моделях;

2 бали – майже повна відсутність знань; студент не здатен навести жодного коректного положення професійної етики;

«незадовільно»:

3 бали – відповідь не відповідає вимогам; ключові поняття не знає; не розуміє ролі етики у правоохоронній діяльності;

«достатньо»:

4 бали – немає системних знань; слабе або неправильне розуміння сутності професійної етики; орієнтація лише на "букву закону" без морального аспекту;

5 балів – дисципліну знає на рівні базових термінів, але без аргументації й прикладів; практичні етичні дилеми не вирішує або вирішує невірно

«задовільно»:

6 балів – відповідь часткова, без аналітики; студент більше відтворює, ніж розуміє. Труднощі із застосуванням етичних принципів у реальних ситуаціях.

«добре»:

7 балів – теоретичні положення знає фрагментарно; практичне застосування поверхове; допускає плутанину між правовими та моральними аспектами.

8 балів – розуміння базових принципів професійної етики є, але недостатньо прикладів з практики або слабе вміння застосовувати стандарти у складних конфліктах.

«дуже добре»:

9 балів – знання загалом повні, але аналітичність і аргументація середньої глибини. Може розв'язувати етичні кейси, однак потребує підказок або структуризації;

«відмінно»:

10 балів – знання правильні та повні, але менша глибина аналізу. Є вміння застосовувати етику на практиці, але приклади менш різноманітні або менш глибоко аргументовані;

11 балів – матеріал засвоєно повно, дрібні неточності можливі лише у деталях. Добре аргументує, демонструє високий рівень професійної етики, впевнено аналізує реальні ситуації;

12 балів – глибокі системні знання, студент не лише відтворює матеріал, а й самостійно аналізує, наводить аргументи з практики, знає міжнародні стандарти (Кодекс поведінки посадових осіб ООН, стандарти CoE, ECHR). Уміє розв'язувати складні етичні кейси, демонструє особисту ціннісну позицію.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Етичні стандарти правоохоронної діяльності»**

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНА ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ 1. Поняття професійної етики, її види. 2. Особливості професії правоохоронця, її моральне значення. 3. Структура, види і норми професійної етики. 4. Джерела професійної етики.

5. Етичні кодекси правоохоронців: загальна характеристика та їх призначення.
6. Структура та зміст етичних кодексів.
7. Культура особистості правоохоронця.

ТЕМА 2.

ПОЛІЦЕЙСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПОНЯТТЯ, ОЗНАКИ, ПРОФЕСІОГРАМА

1. Поліцейська діяльність в демократичному суспільстві.
2. Завдання і функції поліції.
3. Суб'єкти і об'єкти поліцейської діяльності: поняття, види та принципи.
4. Поліцейський омбудсмен.
5. Форми і методи здійснення поліцейської діяльності.
6. Інститут Community policing.
7. Національна поліція України в умовах воєнного стану.

ТЕМА 3.

ПОЛІЦЕЙСЬКА ЕТИКА

1. Етичні засади діяльності працівника поліції.
2. Службовий етикет поліцейського.
3. Моральна культура поліцейського.
4. Правила етичної поведінки поліцейських.

ТЕМА 4.

НАЦІОНАЛЬНІ ТА МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів: загальна характеристика.
2. Аспекти формування поняття «стандарти діяльності».
3. Міжнародні та європейські етичні стандарти правоохоронної діяльності.
4. Деонтологічні стандарти організації та діяльності Національної поліції України.
5. Морально-етичні стандарти професійної діяльності поліції іноземних держав.
6. Міжнародні стандарти поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку.
7. Деонтологічні документи у сфері охорони правопорядку.
8. Резолюція 34/169 (1979) Генеральної Асамблеї ООН «Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку».
9. Основні принципи застосування сили та вогнепальної зброї.
10. Резолюція № 690 (1979) Парламентської асамблеї Ради Європи «Декларація про поліцію». Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб (1996).

ТЕМА 5.

ПРАВОВА КУЛЬТУРА ПРАВООХОРОНЦЯ

1. Професійна культура правоохоронця.
2. Правова культура правоохоронця.
3. Правова свідомість правоохоронця.
4. Юридична відповідальність правоохоронця.

ТЕМА 6.

ЕСТЕТИЧНА ТА КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА ПРАВООХОРОНЦЯ

1. Поняття естетичної культури правоохоронця.
2. Принципи естетичної культури правоохоронця.
3. Структура та функції естетичної культури правоохоронця.
4. Форми прояву естетичної культури правоохоронця.
5. Зовнішній вигляд (дрес-код правоохоронця).
6. Комунікативна культура правоохоронця.

ТЕМА 7.						
ПСИХОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ПРАВООХОРОНЦЯ						
1. Поняття та зміст психологічної культури правоохоронця. 2. Компоненти психологічної культури правоохоронця. 3. Принципи психологічної культури правоохоронця. 4. Види психологічної культури правоохоронця. 5. Психічні властивості правоохоронця (темперамент, здатності, характер, спрямованість). 6. Психіка правоохоронця та її склад (інтелект, емоції, воля).						
ТЕМА 8.						
СОЦІАЛЬНІ КОНФЛІКТИ ТА ПРОФЕСІЙНА ДЕФОРМАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ						
1. Соціальні конфлікти та їх прояв у сфері правоохоронної діяльності. 2. Міжнаціональні конфлікти і роль правоохоронних органів в їх припиненні. 3. Ризик у професійній діяльності правоохоронця. 4. Професійна деформація працівника правоохоронного органу. 5. Форми професійної деформації працівника правоохоронного органу. 6. Рівні професійної деформації працівника правоохоронного органу. 7. Причини професійної деформації працівника правоохоронного органу. 8. Основні напрями профілактики та подолання професійної деформації працівника правоохоронного органу.						

2. Тематичний план

Назви тем	Денна форма			Заочна форма		
	Всього	Практичні	Самостійна робота	Всього	Практичні	Самостійна робота
Тема 1. Теоретико-методологічні засади професійної етики працівників правоохоронних органів	12	4	8	14	4	12
Тема 2. Поліцейська діяльність:	12	4	8	12	4	10

поняття, ознаки, професіограма						
Тема 3. Поліцейська етика	12	4	8	12		10
Тема 4. Національні та міжнародні стандарти правоохоронн ої діяльності	12	4	8	10		10
Тема 5. Правова культура правоохоронця	10	4	6	10		10
Тема 6. Естетична та комунікативна культура правоохоронця	12	4	8	10		10
Тема 7. Психологічна культура правоохоронця	10	4	6	10		10
Тема 8. Соціальні конфлікти та професійна деформація та професійна деформація працівників правоохоронн их органів	10	4	6	12		10
Всього кількість годин на вивчення дисципліни	90	32	58	90	8	82

4. План практичних занять

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1-2	Теоретико-методологічні засади професійної етики працівників правоохоронних органів	4	4
3-4	Поліцейська діяльність: поняття, ознаки, професіограма	4	4
5-6	Поліцейська етика	4	
7-8	Національні та міжнародні стандарти правоохоронної діяльності	4	
9-10	Правова культура правоохоронця	4	

11-12	Естетична та комунікативна культура правоохоронця	4	
13-14	Психологічна культура правоохоронця	4	
15-16	Соціальні конфлікти та професійна деформація та професійна деформація працівників правоохоронних органів	4	
Всього годин практичних занять		32	8

5. Самостійна робота

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин		Рекомендовані джерела інформації
		Денна форма	Заочна форма	
Тема 1. Теоретико-методологічні засади професійної етики працівників правоохоронних органів	1. Опрацювати питання: 2. Загальні особливості етики як науки. 3. Методологічні підходи до розуміння (вивчення) професійної етики правоохоронців. 4. Мета, завдання та соціальне призначення професійної етики. 5. Моральний сенс правоохоронної діяльності. 6. Гуманізація правоохоронної діяльності. 7. Історія становлення та розвитку професійної етики як навчальної дисципліни, її призначення. 8. Функції та принципи професійної етики	6	12	1-9, 19
Тема 2. Поліцейська діяльність: поняття, ознаки, професіограма	Опрацювати питання: 1. Поняття про внутрішній імператив службового обов'язку як важливої категорії поліцейської деонтології. 2. Правові цінності як чинник формування внутрішнього імперативу службового обов'язку працівника органів поліції. 3. Гендерна рівність в органах Національної поліції. 4. Напрями сприяння гендерній рівності в поліцейській діяльності.	8	10	1-9, 14
Тема 3. Поліцейська етика	Опрацювати питання: 1. Історія розвитку етикетної культури.	8	10	1-9, 17

	2. Умовно-погоджений характер норм етикету. 3. Роль етикету в службових відносинах. 4. Моральна компонента етикету. 5. Професійна мораль у системі суспільних відносин			
Тема 4. Національні та міжнародні стандарти правоохоронної діяльності	Опрацювати питання: 1. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку від 17 грудня 1979 р. 2. Європейський кодекс поліцейської етики 2001 р. 3. Акти міжнародного права як основа для деонтологічних кодексів поліції держав-учасниць Ради Європи	8	10	1-9, 16
Тема 5. Правова культура правоохоронця	1. Правова свідомість поліцейського. 2. Честь, гідність та неупередженість поліцейського. 3. Правовий інфантилізм. 4. Правовий дилетантизм. 5. Правовий ідеалізм. 6. Правовий догматизм. 7. Правова демагогія.	6	10	1-9, 13, 16, 17
Тема 6. Естетична та комунікативна культура правоохоронця	Опрацювати питання: 1. «Філософія прекрасного». 2. «Філософія мистецтва». 3. Естетика юридичної діяльності. 4. Гуманітарна культура правоохоронця.	6	10	1-9, 17, 18
Тема 7. Психологічна культура правоохоронця	Опрацювати питання: 1. Психологічна самосвідомість. 2. Психологічні відносини. 3. Психологічна поведінка. 4. Інтелектуальна культура. 5. Емоційна культура.	8	10	1-9, 11, 14
Тема 8. Соціальні конфлікти та професійна деформація та професійна деформація працівників правоохоронних органів	Опрацювати питання: 1. Структура та динаміка конфлікту. 2. Соціальні конфлікти та їх прояв у сфері правоохоронної діяльності. 3. Роль ризику у професійній правоохоронній діяльності та управління ним в умовах воєнного стану. 4. Формування психологічного клімату в колективі.	8	10	1-9, 16
Всього годин самостійної роботи		58	82	

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
--

**ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ З ЕТИЧНИХ СТАНДАРТІВ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

1. Поняття професійної етики, її види.
2. Особливості професії правоохоронця, її моральне значення.
3. Структура, види і норми професійної етики.
4. Джерела професійної етики.
5. Етичні кодекси правоохоронців: загальна характеристика та їх призначення.
6. Структура та зміст етичних кодексів.
7. Культура особистості правоохоронця.
8. Поліцейська діяльність в демократичному суспільстві.
9. Завдання і функції поліції.
10. Суб'єкти і об'єкти поліцейської діяльності: поняття, види та принципи.
11. Поліцейський омбудсмен.
12. Форми і методи здійснення поліцейської діяльності.
13. Інститут Community policing.
14. Національна поліція України в умовах воєнного стану.
15. Етичні засади діяльності працівника поліції.
16. Службовий етикет поліцейського.
17. Моральна культура поліцейського.
18. Правила етичної поведінки поліцейських.
19. Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів: загальна характеристика.
20. Аспекти формування поняття «стандарти діяльності».
21. Міжнародні та європейські етичні стандарти правоохоронної діяльності.
22. Деонтологічні стандарти організації та діяльності Національної поліції України.
23. Морально-етичні стандарти професійної діяльності поліції іноземних держав.
24. Міжнародні стандарти поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку.
25. Деонтологічні документи у сфері охорони правопорядку.
26. Резолюція 34/169 (1979) Генеральної Асамблеї ООН «Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку».
27. Основні принципи застосування сили та вогнепальної зброї.
28. Резолюція № 690 (1979) Парламентської асамблеї Ради Європи «Декларація про поліцію».
29. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб (1996).
30. Правова свідомість правоохоронця.
31. Правова культура правоохоронця.
32. Правова свідомість правоохоронця.
33. Юридична відповідальність правоохоронця.
34. Поняття естетичної культури правоохоронця.
35. Принципи естетичної культури правоохоронця.
36. Структура та функції естетичної культури правоохоронця.
37. Форми прояву естетичної культури правоохоронця.
38. Зовнішній вигляд (дрес-код правоохоронця).
39. Комунікативна культура правоохоронця.
40. Поняття та зміст психологічної культури правоохоронця.
41. Компоненти психологічної культури правоохоронця.
42. Принципи психологічної культури правоохоронця.

43. Види психологічної культури правоохоронця.
44. Психічні властивості правоохоронця (темперамент, здатності, характер, спрямованість).
45. Психіка правоохоронця та її склад (інтелект, емоції, воля).
46. Соціальні конфлікти та їх прояв у сфері правоохоронної діяльності.
47. Міжнаціональні конфлікти і роль правоохоронних органів в їх припиненні.
48. Ризик у професійній діяльності правоохоронця.
49. Професійна деформація працівника правоохоронного органу.
50. Форми професійної деформації працівника правоохоронного органу.
51. Рівні професійної деформації працівника правоохоронного органу.
52. Причини професійної деформації працівника правоохоронного органу.
53. Основні напрями профілактики та подолання професійної деформації працівника правоохоронного органу.
54. Структура та динаміка конфлікту.
55. Соціальні конфлікти та їх прояв у сфері правоохоронної діяльності діяльності.
56. Роль ризику у професійній правоохоронній діяльності та управління ним в умовах воєнного стану.
57. Формування психологічного клімату в колективі.
58. Психологічна самосвідомість.
59. Психологічні відносини.
60. Психологічна поведінка.
61. Інтелектуальна культура.
62. Емоційна культура.
63. Правова свідомість поліцейського.
64. Честь, гідність та неупередженість поліцейського.
65. Правовий інфантизм.
66. Правовий дилетантизм.
67. Правовий ідеалізм.
68. Правовий догматизм.
69. Правова демагогія.
70. Поняття про внутрішній імператив службового обов'язку як важливої категорії поліцейської деонтології.
71. Правові цінності як чинник формування внутрішнього імперативу службового обов'язку працівника органів поліції.
72. Гендерна рівність в органах Національної поліції.
73. Напрями сприяння гендерній рівності в поліцейській діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бабенко А.М., Борисова О.О. Юридична деонтологія : навчальний посібник. Одеса : ОДУВС, 2022. 176 с.
2. Гофман Ю.Б. Етичні основи правоохоронної діяльності : навчально-методичні рекомендації для студ. юридичного факультету. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. 36 с.
3. Єрмоленко Д.О. Етичні стандарти правоохоронної діяльності : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності

- «Правоохоронна діяльність» освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність». Запоріжжя : ЗНУ, 2023. 128 с.
4. Єрмоленко Д.О. Протидія професійній деформації прокурорів: комплексний підхід. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 2. С. 369-374.
 5. Загурський О.Б. Забезпечення дотримання етичних стандартів судової діяльності в умовах воєнного стану. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2023. Вип. 15 (27). Т. 2. С. 98-105.
 6. Загурський О.Б. Європейський кодекс поліцейської етики як базовий європейський стандарт в сфері реформування органів поліції в умовах воєнного стану: матеріали науково-практичної конференції "Захист та дотримання прав громадян органами Національної поліції України в умовах воєнного стану" (7 грудня, Харків). ХНУВС, 2023. С. 246-247.
 7. Загурський О.Б. Взаємодія підрозділів превентивної діяльності з територіальними громадами: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції "Актуальні питання превентивної діяльності підрозділів Національної поліції України" (м. Кропивницький, 28 квітня 2023 року). С. 219-222.
 8. Кацавець Р.С. Професійна етика юриста : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2022. 246 с.
 9. Курс лекцій з юридичної деонтології : навчальний посібник за заг. ред. І.А. Логвиненка, І.Л. Невзорова. Харків : ХНУВС, 2022. 184 с.
 10. Поліцейська деонтологія : навчальний посібник / за заг. ред. В.Я. Марковського. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 316 с
 11. Сучасні основи професійної діяльності правника : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2022. 344 с.
 12. Юридична деонтологія. Від навчання до практики : навчальний посібник. Л.В. Радовецька, С.П. Ляковська, О.О. Тихомиров, А.В. Ватраль, К.О. Буряковська, О.К. Тугарова; Національна академія служби безпеки України, Київ : Кондор, 2019. 295 с.
 13. Логвиненко І.А., Логвиненко Є.С., Невзоров І.Л., Загуменна Ю.О. Курс лекцій з юридичної деонтології : навч. посіб. / за заг. ред. І. А. Логвиненка, І.Л.Невзорова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 184 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ed4a0090-3bf0-43ec-9b1a-a23d48badb90/content>.
 14. Пендюра М. М. Поліцейська деонтологія : курс лекцій : К. : 7БЦ, 2021. 277с. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/17071/1/Поліцейська%20деонтологія_Пендюра%20Максим%20Миколайович.pdf.
 15. Поліцейська деонтологія: навчальний посібник / за заг. ред. В.Я.Марковського. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 316 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3515>.
 16. Поліцейська деонтологія : навч. посібник / кол. авт. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 144 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/10738/1/макет_ПД_навч_посіб-1.pdf.
 17. Юридична деонтологія. Від навчання до практики : навч. посібник / Л. В. Радовецька, С. П. Ляковська, О. О. Тихомиров та ін. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 296 с.

Додаткова література

1. Бесчастний В. М. Етикет і професійна етика поліцейського / В. М. Бесчастний, Т. В. Кононенко, Т. М. Сабельникова ; М-во внутр. справ України, Донец. юрид. ін-т. Київ : ВД Дакор, 2019. 216 с.
2. Бурдін М. Ю., Логвиненко І. А., Лазарєв В. В. Теорія держави та права у визначеннях та схемах : довідник. Харків : ХНУВС, 2021. 108 с. URL: <https://bit.ly/3ulZn9Q>.
3. Доброчесність та етика: навч.-метод. посіб. / Освіта заради справедливості. Серія університетських модулів. Організація Об'єднаних Націй. Відень, 2021.
4. Етика ділового спілкування : навч. посіб. Т. Б. Гриценко, С. П. Гриценко, Т. Д. Іщенко та ін. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 344 с.
5. Закон України «Про Національну поліцію» : наук.-практ. комент. / за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Сокурєнка; О. І. Безпалова, К. Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін. ; передм. В. В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408 с.
6. Загуменна Ю.О., Лазарєв В.В. Відомча нормотворчість в Україні: досвід комплексного аналізу : монографія. Харків : Планета-Прінт , 2021. 228 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/510fbb8e-04b9-495d-843b-dccde26ce5d4/content>.
7. Загуменна Ю.О. Зарубіжна практика функціонування ювенальної юстиції. *Сучасна європейська поліцейська та можливості її використання в діяльності Національної поліції України*: зб. тез доп. учасників міжнар. наук.-практ. конф.(Харків, 11 квіт. 2019 р.). Харків: ХНУВС, 2019. С. 108-110. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/50d6632c-a91c-4360-a728-bd73d181a6f5/download>.
8. Кацавець Р. С. Професійна етика юриста: навчальний посібник. 2-е вид., доповнене. К.: Алерта, 2022. 246 с.
9. Пендюра М. М. Поліцейська деонтологія : курс лекцій. К.: 7БЦ, 2021. 277 с.
10. Пендюра М. М., Старицька О. О. Поліцейська деонтологія : навч. посіб. М. М. Пендюра, О. О. Старицька. К. : ФОП Маслаков, 2020. 276 с.
11. Поліцейська деонтологія: збірник тестових завдань: навч.-метод. Посібник. М. І. Саєнко, Д. А. Селіхов, І. С. Лантух. Т. О. Жеглінська. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2020. 60 с.
12. Поліцейська деонтологія: навчальний посібник. Марковський В.Я., Савайда О.І., Тополєвський Р.Б., Шопіна, І.М., Андрусяк І.П.; за заг. ред. В.Я. Марковського. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 316 с.
13. Посібник для підвищення кваліфікації працівників органів та підрозділів Національної поліції України. О. Безпалова, К. Бугайчук, А. Войціховський та ін. ХНУВС. 2019. 132 с.
14. Професійна етика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. В. П. Бралатан, Л. В. Гуцаленко, Н. Г. Здирко ; Вінниц. держ. аграр. ун-т. Київ : Центр учбової л-ри, 2021. 252 с.
15. Тетарчук І.В. Юридична деонтологія: навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: Центр учбової літератури, 2022. 158 с.
16. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник / Л. М. Герасіна, М.П. Требін, О.М. Сахань, В. Д. Воднік ; за заг. ред. Л.М. Герасіної. Харків : Право, 2021. 224 с. URL:

https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4403&download_id=1423.

17. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. Посібник. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.
18. Поліцейська діяльність : підручник / С. С. Вітвіцький, В. С. Тулінов О.М. Мердова та ін.; за заг. ред. проф. С. С. Вітвіцького. Київ : ВД Дакор, 2021. 372 с. URL: <https://dnuvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/09/policzejska-diyalnist.pdf>
19. Сокурено, В. В. Морально-психологічна підготовка поліцейських до служби в умовах війни. *Особистість, суспільство, війна*: тези доп. учасників міжнар. психолог. форуму (м. Харків, 7 квіт. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2023. С. 208-210. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/afd5c446-c0fb-42a1-be1e-80b52d174bda>.

Електронні інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Президента України – <http://www.president.gov.ua>.
2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – <http://www.portal.rada.gov.ua>.
3. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України – <http://www.mvs.gov.ua>.
5. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора – <http://www.gp.gov.ua>.
6. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України – <http://www.minjust.gov.ua>.
7. Єдиний реєстр судових рішень в Україні – <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
8. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Національна парламентська бібліотека України – <http://www.catalogue.nplu.org>.